

DOPING AUTORITEIT

VERSLAG ONDERZOEK "GÖTEBORG 2006"

Herman Ram
Dolf Segaar
Steven Teitler

Capelle a/d IJssel,
19 december 2008

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMEEN

- 1.1 Aanleiding voor het onderzoek
- 1.2 Doel van het onderzoek
- 1.3 De positie van de Dopingautoriteit
- 1.4 De werkwijze
 - 1.4.1 Hoorzittingen en telefoongesprekken met direct betrokkenen
 - 1.4.2 Gesprekken met overige getuigen
 - 1.4.3 Informatie, afkomstig van andere antidopingorganisaties
 - 1.4.4 Informatie uit openbare bronnen
- 1.5 Het verloop van het onderzoek
- 1.6 De opstelling van het bestuur van de Atletiekunie

2. ACHTERGRONDINFORMATIE

- 2.1 De Atletiekunie
- 2.2 Simon Vroemen
- 2.3 De EK Atletiek Göteborg 2006

3. KORTE CHRONOLOGISCHE RECONSTRUCTIE

4. BEVINDINGEN

- 4.1 Heeft Simon Vroemen in Göteborg een infuus gebruikt?
 - 4.1.1 E-mail van 23 januari 2007
 - 4.1.2 Verklaringen van Simon Vroemen over de totstandkoming van de e-mail
 - 4.1.3 Verklaringen van Rien van Haperen over de totstandkoming van de e-mail
 - 4.1.4 Andere aanwijzingen voor het gebruik van een herstelinfuus
- 4.2 Hebben functionarissen van de Atletiekunie (een) dopingovertreding(en) verhuld of verzwegen?
 - 4.2.1 Opnieuw: de e-mail van 23 januari 2007
 - 4.2.2 De bestuursvergadering van 3 juli 2008
 - 4.2.3 Hadden functionarissen van de Atletiekunie al eerder kennis van een of meer dopingovertredingen?

5. CONCLUSIES

- 5.1 Conclusies t.a.v. Simon Vroemen
 - 5.1.1 E-mail van 23 januari 2007
 - 5.1.2 Verklaringen van Simon Vroemen
- 5.2 Conclusies t.a.v. functionarissen van de Atletiekunie
 - 5.2.1 E-mail van 23 januari 2007
 - 5.2.2 Verklaringen van functionarissen van de Atletiekunie

6. CONSEQUENTIES

- 6.1 Consequenties t.a.v. Simon Vroemen
- 6.2 Consequenties t.a.v. het bestuur van de Atletiekunie

7. NAWOORD

1. ALGEMEEN

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Op 14 juni 2008 onderging steeple Simon Vroemen een door de stichting Anti-Doping Autoriteit Nederland (hierna te noemen 'de Dopingautoriteit') uitgevoerde dopingcontrole. Op 26 juni 2008 ontving de Dopingautoriteit bericht van het dopinglaboratorium in Keulen dat in het betreffende A-monster metandiënon was aangetroffen. Deze bevinding werd op 27 juni 2008 schriftelijk bekend gemaakt bij Simon Vroemen, die aansluitend bovendien telefonisch op de hoogte werd gesteld door de directeur van de Dopingautoriteit. Op 11 juli 2008 maakte Simon Vroemen zelf het nieuws over de positieve bevinding wereldkundig via o.a. zijn website.

Omdat Simon Vroemen een bekend Nederlands atleet is en omdat de positieve bevinding gevolgen had voor zijn deelname aan de Olympische Spelen in Beijing, genereerde de bekendmaking van de positieve bevinding zeer veel publiciteit. Naast de feitelijke berichtgeving over (de gevolgen van) de positieve bevinding, ontstond een publiek debat over de zaak, waarbij ook informatie beschikbaar kwam die betrekking had op (een) mogelijke eerdere dopingovertreding(en), in het bijzonder tijdens en/of na de EK Göteborg 2006. Een deel van die informatie bereikte de Dopingautoriteit rechtstreeks, een ander deel kwam beschikbaar via openbare bronnen, waaronder een artikel over de kwestie dat De Telegraaf op de voorpagina van het sportkatern plaatste.

De informatie wees op twee mogelijke overtredingen van het Dopingreglement van de Atletiekunie en/of van de IAAF Anti-Doping Rules, namelijk:

1. het ongeoorloofd gebruik van een infuus door Simon Vroemen tijdens de EK in Göteborg, en
2. het verzwijgen en/of afschermen van deze overtreding door een of meer functionarissen van de Atletiekunie.

Het bestuur van de Atletiekunie zond een Feitenrelaas over de gang van zaken in Göteborg aan de Dopingautoriteit, met als bijlage een e-mail van Simon Vroemen, gedateerd 23 januari 2007 en gericht aan drie bestuursleden van de Atletiekunie.¹ Op 25 juli 2008 startte de Dopingautoriteit een onderzoek naar de kwestie.

1.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek heeft zich gericht op het verzamelen van feiten en de publicatie hiervan in een onderzoeksrapport. Het onderzoek richtte zich bij aanvang op de vraag of tijdens dan wel na de EK Atletiek Göteborg 2006 sprake is geweest van een of meer overtredingen van het Dopingreglement van de Atletiekunie en/of van de IAAF Anti-Doping Rules zoals die golden tijdens de EK in Göteborg en in 2007, hierna verder gezamenlijk 'het Dopingreglement' te noemen. Meer specifiek richtte het onderzoek zich op de vraag of er in Göteborg sprake is geweest van de toepassing van een verboden methode door Simon Vroemen, en/of dat er sprake is geweest van het verhullen van of anderszins medeplichtig zijn aan een dopingovertreding door functionarissen van de Atletiekunie.

1.3 Positie van de Dopingautoriteit

De Dopingautoriteit is aangewezen als de Nationale Anti-Doping Organisatie van ons land en is o.a. belast met het opsporen van overtredingen door atleten en andere betrokkenen van de dopingreglementen van Nederlandse sportbonden, waaronder ook de Atletiekunie. De Dopingautoriteit heeft voor de opsporing van overtredingen o.a. het recht om dopingcontroles uit te voeren bij leden van deze Nederlandse sportbonden. De medewerking aan deze dopingcontroles kan reglementair worden afgedwongen, en weigering om (volledig) mee te werken aan een dopingcontrole kan tot tuchtrechtelijke vervolging en bestraffing leiden.

Voor de opsporing van andere overtredingen dan 'de aanwezigheid van (een) verboden stof(fen)' beschikt de Dopingautoriteit *niet* over bijzondere bevoegdheden of dwangmiddelen. De medewerking van betrokkenen en getuigen aan het onderzoek

¹ Zie bijlage

“Göteborg 2006” heeft dan ook op geheel vrijwillige basis plaats gevonden. Vastgesteld is dat het gebrek aan enig dwangmiddel de waarheidsvinding in deze zaak aanmerkelijk bemoeilijkt heeft. Een aantal betrokkenen en getuigen heeft - geheel of gedeeltelijk - geweigerd aan het onderzoek mee te werken. In andere gevallen kan aan het waarheidsgehalte van de afgelegde verklaringen weliswaar ernstig getwijfeld worden, maar de onjuistheid van de verklaringen kon niet onomstotelijk worden aangetoond. Waar relevant wordt hiervan melding gemaakt aan dit onderzoeksverslag.

1.4 De werkwijze

De Dopingautoriteit heeft een onderzoekscommissie samengesteld die bestond uit de volgende drie personen:

- Mr. Herman Ram, directeur van de Dopingautoriteit
- Mr. Dolf Segaar, voorzitter van de Dopingautoriteit
- Mr. Steven Teitler, juridisch beleidsmedewerker van de Dopingautoriteit

De onderzoekscommissie heeft bij de uitvoering van het onderzoek gebruik gemaakt van diverse informatiebronnen:

1. Verklaringen van betrokkenen
2. Informatie van overige getuigen
3. Informatie, afkomstig van andere antidopingorganisaties
4. Informatie uit openbare bronnen, waaronder krantenberichten, weblogs, etc.

1.4.1 Hoorzittingen en telefoongesprekken met direct betrokkenen

De onderzoekscommissie heeft met elf personen gesproken die feitelijk of bestuurlijk direct of indirect betrokken waren bij de gebeurtenissen in en na de EK te Göteborg.

Zeven van deze elf personen zijn uitgenodigd voor een hoorzitting met de voltallige commissie. Zes van deze zeven personen hebben hieraan hun medewerking verleend, namelijk de heren Rien van Haperen (directeur Atletiekunie), Berend Nikkels (huisarts), Wim Sloopbeek (voorzitter Atletiekunie), Peter Verlooy (topsportcoördinator), Simon Vroemen (atleet) en Wim van der Worp (teammanager). De zevende persoon, atlete Adriënne Herzog, heeft geen gehoor gegeven aan de uitnodiging, maar heeft volstaan met het indienen van een korte schriftelijke verklaring. Simon Vroemen is uitgenodigd voor een tweede hoorzitting, maar heeft niet tijdig gereageerd op deze uitnodiging.

Daarnaast is met vier bestuursleden van de Atletiekunie telefonisch gesproken. Deze groep telefonisch gehoorde personen bestond uit Sylvia Barlag (vice-voorzitter), Harry Peters (penningmeester), Ellen van Langen (topatletiek) en Ruurd Koopmans (juridische zaken). Deze telefoongesprekken zijn namens de commissie gevoerd door Herman Ram en Steven Teitler.

Alle personen werd aan het begin van de gesprekken gemeld wat het tweeledige doel van het onderzoek was (zie 1.2), en dat medewerking aan het onderzoek op vrijwillige basis geschiedde. Iedere betrokkene en getuige met wie gesproken is, verklaarde zich hiermee akkoord. Van de gevoerde gesprekken zijn verslagen gemaakt. Aan alle personen werd toegezegd dat zij het gesprekverslag vóór afronding van het onderzoek zullen ontvangen, zodat zij nog in de gelegenheid zullen zijn om eventuele aanvullingen of correcties aan de commissie te melden. Alle gesprekverslagen zijn uiteindelijk op 3 november 2008 aan de betrokkenen gezonden. Daar waar betrokkenen nog commentaar hebben gegeven op de inhoud van deze verslagen, is daarvan – waar relevant – in dit onderzoeksverslag melding gemaakt.

In aanvulling hierop heeft de onderzoekscommissie ook schriftelijke informatie ontvangen van de direct betrokkenen. Het bestuur van de Atletiekunie heeft een feitenrelaas aan de Dopingautoriteit doen toekomen, waarover tijdens hoorzittingen (soms uitgebreid) gesproken is. De voorzitter van de Atletiekunie heeft de commissie een brief met aanvullende informatie gestuurd. In de laatste fase van het onderzoek verliep de

communicatie met de Atletiekunie via een door de Atletiekunie ingeschakelde raadsman (Mr. Knijff te Amsterdam).

Ook heeft de raadsman van Simon Vroemen (Mr. Dedecker te Oostende) een op 28 augustus 2008 gedateerde verklaring aan de commissie doen toekomen, waarin hij - naar aanleiding van de hoorzitting met Vroemen waarbij hijzelf aanwezig was - nog nadere toelichtingen geeft.

1.4.2 Gesprekken met overige getuigen

De onderzoekscommissie heeft daarnaast met elf andere personen gesproken die mogelijk licht konden werpen op de gebeurtenissen in en na Göteborg. Het betreft o.a. atleten, trainers, en andere personen die nauw betrokken zijn bij de Atletiekunie. De meeste van deze gesprekken vonden telefonisch plaats, en met een aantal getuigen werd meermaals / regelmatig gesproken. Ook aan deze getuigen is het doel van het onderzoek toegelicht, en is het vrijwillige karakter van hun medewerking duidelijk gemaakt.

In drie gevallen kon of wilde een getuige geen of slechts een beperkte verklaring afleggen. Teamarts Peter Vergouwen heeft twee korte schriftelijke verklaringen aan de commissie overgelegd, maar geen uitgebreidere verklaringen kunnen afleggen, zich beroepend op zijn beroepsgeheim. Bondscoach mila (middenlange afstand) Honoré Hoedt heeft verklaard dat bestuur en/of directie van de Atletiekunie hem verboden hadden een verklaring af te leggen. De advocaat van de Atletiekunie heeft in zijn algemeenheid bevestigd dat verdere gesprekken met trainers niet werden toegestaan, waardoor de commissie ook moest afzien van een gesprek met trainer Bram Wassenaar.

De reden van de weigering om met de Dopingautoriteit te spreken was gelegen in het feit dat de Atletiekunie zich niet kon vinden in de door de Dopingautoriteit gevolgde procedure. Kort voor de afronding van het onderzoek heeft de Atletiekunie zich alsnog bereid verklaard haar medewerking te verlenen, waarop nog een eindgesprek met voorzitter en directeur van de Atletiekunie heeft plaatsgevonden.

Enkele door de onderzoekscommissie benaderde personen hebben aangegeven dat zij niets over de zaak wisten, en dus ook geen verklaring konden afleggen.

Van alle andere gesprekken zijn verslagen gemaakt die voor commentaar aan de betrokkenen zijn toegezonden.

De meeste van de overige getuigen hebben aan hun medewerking de voorwaarde verbonden dat hun anonimiteit gewaarborgd zou worden, veelal omdat zij (nog) actief zijn in de atletieksport en binnen de Atletiekunie. Dit is hen door de Dopingautoriteit toegezegd, en in dit rapport worden deze personen dan ook niet bij naam genoemd.

Verklaringen van deze getuigen heeft de commissie slechts in haar rapportage betrokken als deze gestaafd konden worden aan verklaringen van anderen.

Tenslotte is van verschillende kanten - ook ongevraagd - aanvullende informatie aan de Dopingautoriteit gezonden, veelal per e-mail. Hierbij zaten ook enkele geluidsopnamen.

1.4.3 Informatie, afkomstig van andere antidopingorganisaties

In aanvulling op de van betrokkenen en getuigen verkregen informatie heeft de onderzoekscommissie ook informatie ingewonnen bij andere antidopingorganisaties. Dit gebeurde veelal (maar niet uitsluitend) per e-mail. Informatie is o.a. ontvangen van de Nationale Anti-Doping Agentur Austria, de Swedish Sports Confederation en WADA. Deze informatie is uit de aard der zaak vertrouwelijk, maar vormde in enkele gevallen een bevestiging van informatie die op andere wijze verkregen was.

1.4.4 Informatie uit openbare bronnen

Nadat het onderzoek naar de gebeurtenissen in en na Göteborg op gang kwam door een publicatie in De Telegraaf, is er gedurende het gehele onderzoek sprake geweest van een min of meer publiek debat over de kwestie. Een belangrijke rol in dit debat werd gespeeld door de binnen de atletiekwereld bekende website www.losseveter.nl, waarop uitgebreide discussies gevoerd werden over (onderdelen van) de zaak, maar ook op andere websites en discussiefora werd over de zaak van gedachten gewisseld. Op www.losseveter.nl werden ook enkele interviews gepubliceerd, en eind november

publiceerde De Telegraaf opnieuw een artikel over de kwestie, met daarin o.a. een verklaring van trainer Bram Wassenaar.

Al deze informatie is verzameld en geprint. Deze discussies en artikelen bevatten slechts zeer zelden informatie waarover de onderzoekscommissie al niet beschikte, maar wel is deze informatie soms aanleiding geweest om op een bepaald onderdeel nog nader onderzoek te doen en/of een aanvullende getuige te benaderen. Bovendien hebben de foradiscussies bijgedragen aan het inzicht van de commissie in de organisatie en cultuur van de atletiekwereld, alsmede in de attitude die de atletiekwereld heeft ten aanzien van dopinggebruik. In enkele gevallen kan ontvangen informatie relevant blijken te zijn in andere zaken, die niet direct met de Göteborg-zaak verbonden zijn. Bij dit alles is nadrukkelijk meegewogen dat via internet(forums) verkregen informatie vaak minder betrouwbaar is dan informatie uit andere bronnen.

1.5 Het verloop van het onderzoek

De onderzoekscommissie was bij aanvang van het onderzoek van plan om nog in september 2008 verslag te doen van haar bevindingen. De eerste ronde gesprekken, gevoerd en afgerond in augustus 2008, was dan ook gericht op een relatief snelle afronding van en rapportage over het onderzoek. Gaandeweg het onderzoek heeft de commissie echter moeten vaststellen dat deze oorspronkelijke opzet niet haalbaar was. Enerzijds was hierbij van belang dat de eerste ronde gesprekken dusdanig veel nieuwe vragen, tegenstrijdigheden en problemen opleverde, dat nader onderzoek absoluut nodig was om op verantwoorde wijze conclusies te kunnen verbinden aan de bevindingen. Anderzijds heeft de commissie moeten vaststellen dat een aantal betrokkenen niet of onvoldoende medewerking aan het onderzoek wilde verlenen, waardoor een aantal relevante vragen niet beantwoord kon worden. De commissie heeft daarop door middel van een persbericht d.d. 25 augustus 2008 bekend gemaakt dat het onderzoek moest worden verlengd, en dat de rapportage over de bevindingen naar verwachting in november 2008 zou plaatsvinden.

1.6 De opstelling van bestuur van de Atletiekunie

Omdat de opstelling van en samenwerking met het bestuur en de directie van de Atletiekunie van zeer directe invloed is geweest op het verloop van het onderzoek, voelt de onderzoekscommissie zich genooddaakt hieraan een aparte paragraaf te besteden. Het bestuur van de Atletiekunie meldde zelf de zaak aan bij de Dopingautoriteit, met het verzoek een onderzoek in te stellen naar de gang van zaken.

Toen de eerste reeks hoorzittingen en telefoongesprekken met direct betrokkenen eind augustus 2008 was afgerond, heeft de commissie de verkregen informatie nauwkeurig geanalyseerd en een poging gedaan om de relevante gebeurtenissen in Göteborg te reconstrueren aan de hand van de afgelegde verklaringen. De onderzoekscommissie heeft toen vastgesteld dat er sprake was van allerlei tegenstrijdigheden in de verklaringen van de verschillende personen met wie gesproken was. Dergelijke tegenstrijdigheden deden zich niet alleen voor tussen de verklaringen van Simon Vroemen enerzijds en functionarissen van de Atletiekunie anderzijds, maar ook tussen de verklaringen van verschillende functionarissen van de Atletiekunie onderling. Hoewel de commissie zich er terdege van bewust was dat een deel van de tegenstrijdigheden misschien kon worden verklaard door het lange tijdsverloop en de daardoor vervaagde herinnering bij betrokkenen, vond de commissie de tegenstrijdigheden in de door betrokkenen (Simon Vroemen versus de Atletiekunie en de Atletiekunie onderling) afgelegde verklaringen van dien aard dat de commissie besloot het onderzoek te verlengen. Op 25 augustus 2008 maakte de commissie dit besluit publiek.

Op 2 september 2008 heeft de directeur van de Dopingautoriteit met de directeur van de Atletiekunie een informeel gesprek gevoerd over de stand van zaken in het onderzoek van dat moment. Daarbij heeft de directeur van Dopingautoriteit met nadruk aangegeven dat er onverklaarbare tegenstrijdigheden waren geconstateerd tussen de verklaringen van verschillende functionarissen van de Atletiekunie, zonder daarbij concreet in te gaan op de inhoud van die tegenstrijdigheden.

De directeur van de Dopingautoriteit heeft verder aangegeven dat de inconsistenties in de door functionarissen van de Atletiekunie afgelegde verklaringen een serieus probleem konden gaan vormen. De directeur van de Dopingautoriteit heeft de Atletiekunie geadviseerd om zich nogmaals te beraden over de gang van zaken in en na Göteborg, en om afgelegde verklaringen nog eens goed te bezien. De directeur van de Atletiekunie toonde zich erkentelijk voor de geboden kans om eventuele onjuistheden te corrigeren, en hij bevestigde deze erkentelijkheid enige dagen later per e-mail.

Op 16 september 2008 ontving de voorzitter van de Dopingautoriteit een brief van de voorzitter van de Atletiekunie waarin deze berichtte dat de Atletiekunie geen verdere medewerking aan het onderzoek zou verlenen, omdat het bestuur van de Atletiekunie geen vertrouwen meer had in de wijze waarop de commissie het onderzoek uitvoerde. Tevens meldde de voorzitter van de Atletiekunie dat de Atletiekunie zich verder door een advocaat zou laten bijstaan.

Overleg met de advocaat van de Atletiekunie heeft er in eerste instantie niet toe geleid dat de aldus ontstane impasse doorbroken werd, aangezien het bestuur van de Atletiekunie aangaf slechts opnieuw te willen meewerken als zij geruime tijd vóór de tweede reeks hoorzittingen de beschikking zou krijgen over de gespreksverslagen van de eerste hoorzittingen. De onderzoekscommissie heeft zich bereid verklaard om iedere betrokkene voorafgaande aan het tweede gesprek inzage te geven in het verslag van zijn eerste gesprek, zodat aan de hand van dat verslag het tweede gesprek gevoerd kon gaan worden. De commissie heeft zich echter *niet* bereid verklaard om de verslagen ruim voor de tweede reeks gesprekken al beschikbaar te stellen aan betrokkenen. Een dergelijke gang van zaken zou de waarheidsvinding kunnen bemoeilijken.

De weigering van het bestuur om verder mee te werken aan het vervolgonderzoek van de commissie heeft het verdere verloop van het onderzoek ernstig bemoeilijkt en vertraagd. Uiteindelijk heeft de Dopingautoriteit zich bereid verklaard de impasse te doorbreken en is met de voorzitter en de directeur van de Atletiekunie, nadat zij de verslagen van de eerste hoorzittingen hadden ontvangen, op 10 december 2008 alsnog voor een tweede keer gesproken. De Atletiekunie en de onderzoekscommissie hebben in dat gesprek over de gebeurtenissen in en na Göteborg *en* over de gevolgde procedure gesproken. Hoewel het de vraag is of verder onderzoek de geconstateerde tegenstrijdigheden zou hebben weggenomen, heeft de aanvankelijke weigering van de Atletiekunie er (mede) toe geleid dat de commissie haar conclusies en aanbevelingen heeft moeten baseren op minder informatie dan zij gewenst had.

2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Voor een goed begrip van de gebeurtenissen in Göteborg acht de commissie het relevant om enige achtergrondinformatie te verstrekken. Deze informatie is gedeeltelijk afkomstig van een aantal direct bij de atletieksport betrokken personen, dan wel bij die betrokkenen geverifieerd.

2.1 De Atletiekunie

De Atletiekunie is een vooraanstaande Nederlandse sportbond, met een lange sportieve traditie. De Atletiekunie is in het verleden geconfronteerd met een aantal dopingzaken, waaronder de zaken Erik de Bruijn en Troy Douglas, die beide veel publiciteit trokken en die er mede toe geleid hebben dat aan de dopingproblematiek bij de Atletiekunie de nodige (bestuurlijke) aandacht besteed werd.

Het bestuur van de Atletiekunie heeft tegenover de onderzoekscommissie verklaard het gebruik van doping in de atletieksport uitdrukkelijk af te wijzen, en aan de bestrijding van het dopinggebruik een hoge prioriteit te geven. Dit is geheel in lijn met de wijze waarop de organisatie zich al jaren positioneert, en met het antidopingbeleid zoals de Atletiekunie dat kent.

De Atletiekunie heeft een geldig, WADA-conform dopingreglement (in casu het dopingreglement van het Instituut Sportrechtspraak), en in de ervaring van de Dopingautoriteit werkt de organisatie altijd zeer correct en actief mee aan de uitvoering van het beleid zoals dat in Nederland voor en door de gezamenlijke sportbonden is vastgesteld. De Atletiekunie onderscheidt zich van de meerderheid van de bonden doordat zij een additioneel dopingcontroleprogramma financiert, in aanvulling op het dopingcontroleprogramma dat uit de Lotto-middelen gefinancierd wordt.² Bovendien kent de organisatie een specifiek 'Records- en Limietenbeleid' dat in essentie betekent dat records en limieten slechts erkend kunnen worden als de betrokken sporter binnen een vastgestelde tijd na het leveren van de prestatie een dopingcontrole ondergaat. Het beleid van de Atletiekunie is tot stand gekomen tegen de achtergrond van de hiervoor genoemde dopingzaken. De confrontatie met deze zaken heeft bij de Atletiekunie een bewustzijn doen ontstaan dat een actief antidopingbeleid van wezenlijk belang is voor de organisatie en de atletieksport.

2.2 Simon Vroemen

Simon Vroemen is een vooraanstaande Nederlandse atleet, die door zijn sportieve prestaties is uitgegroeid tot een boegbeeld van de Nederlandse atletiek. Ook Simon Vroemen heeft tegenover de onderzoekscommissie verklaard dat hij een overtuigd tegenstander van het gebruik van doping is, en hetzelfde standpunt heeft hij bij vele gelegenheden aan de openbaarheid prijs gegeven.

In 2004 werd bij een bij Simon Vroemen uitgevoerde dopingcontrole een glucocorticosteroid aangetroffen, waarvoor Simon Vroemen geen dispensatie bezat. Naar eigen zeggen betrof het hier een slordigheid, en uiteindelijk is Simon Vroemen door de IAAF weliswaar schuldig bevonden aan een dopingovertreding, maar is als sanctie een waarschuwing opgelegd.

Op het moment van opstellen van dit rapport is de metandiënon-zaak³ nog onder de tuchtrechter. Er zijn geen eerdere of andere veroordelingen geweest. De kwestie uit 2004 is dan ook de enige dopingzaak waarvoor Simon Vroemen veroordeeld is.

² Dit aanvullende dopingcontroleprogramma heeft veelal betrekking op internationale evenementen onder de regelgeving van de IAAF.

³ Zie inleiding

2.3 De EK Atletiek Göteborg 2006

De atletiekwereld kent een tweejarig Europees Kampioenschap, georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de European Athletics Association. Een EK is uit de aard der zaak van groot belang voor de deelnemende sporters en de afvaardigende bonden. Göteborg 2006 vormde hierop geen uitzondering, gezien het feit dat er niet alleen de sportieve kansen leken te liggen, maar tevens omdat de Atletiekunie streefde naar het verwerven van een volgend Europees evenement, en naar een bestuurszetel bij European Athletics Association.

Het bestuur van de Atletiekunie wilde van de gelegenheid gebruik maken om bij functionarissen van de European Athletics Association hiervoor te lobbyen. Deze lobby vormde o.a. de verklaring voor de aanwezigheid van directeur Rien van Haperen (tevens secretaris van het bestuur van de Atletiekunie) die een vrije rol had, maar wel met de opdracht om de contacten te onderhouden en aan te halen (en overigens op uitnodiging van de European Athletics Association).

Het belang van het evenement impliceerde niet dat er sprake was van een gezamenlijke voorbereiding van alle atleten op het kampioenschap, noch dat er sprake was van een samenhangend team tijdens het evenement. In de multidisciplinaire sport die atletiek is, bereidden atleten zich veelal individueel of in kleine groepjes voor, waarbij iedere sporter c.q. discipline gebruik maakte van eigen, gespecialiseerde trainers. Deelnemers en begeleiders vormden ook tijdens de EK 2006 in feite kleine groepjes die relatief onafhankelijk van andere sporters en begeleiders opereerden.

3. KORTE CHRONOLOGISCHE RECONSTRUCTIE

Navolgende globale chronologische reconstructie heeft de commissie opgesteld aan de hand van alle tot haar beschikking staande informatie. Op veel (ook cruciale) punten zijn tegenstrijdige verklaringen afgelegd. In deze reconstructie wordt dit expliciet aangegeven. De reconstructie is bedoeld om de lezer een globaal inzicht te geven in de gebeurtenissen zoals die zich in en na de EK in Göteborg hebben afgespeeld.

Woensdag 9 augustus 2006

Simon Vroemen loopt 's morgens in de series een goede tijd, die hem toegang geeft tot de finale die op vrijdag zal plaatsvinden. Na uitlopen en het te woord staan van de pers verlaat Simon Vroemen het stadion.

Eerst eet Simon Vroemen snel een maaltijd in het atletenrestaurant, waarna hij naar zijn hotelkamer gaat.

Enige tijd later verlaat Simon Vroemen zijn kamer weer, en gaat hij met enkele anderen op weg om opnieuw te eten, ditmaal in een ander restaurant waar pizza gegeten zal worden. Aanwezig zijn atlete (en toenmalig vriendin) Adrienne Herzog, atlete Miranda Boonstra en een vierde persoon wiens identiteit Simon Vroemen tegenover de commissie niet bekend heeft gemaakt.

Al snel wordt Simon Vroemen ziek, en verlaat hij het restaurant om naar zijn hotelkamer terug te keren. De oorzaak van de ziekteverschijnselen is een cruciaal punt waarover de commissie duidelijkheid heeft willen krijgen.⁴ Adrienne Herzog blijft achter in het restaurant, maar voegt zich na het beëindigen van de maaltijd bij Simon Vroemen op de kamer, die zij samen delen.

In de loop van de avond komen verschillende personen bij Simon Vroemen op de kamer, waaronder in ieder geval ploegarts Peter Vergouwen, die voedselvergiftigingsverschijnselen constateert. Laat op de avond adviseert ploegarts Peter Vergouwen aan Simon Vroemen om voor behandeling naar het ziekenhuis te gaan, maar Simon Vroemen weigert dit. Omdat de verklaringen niet overeenstemmen, heeft de commissie niet goed kunnen reconstrueren welke andere personen die avond op de kamer geweest zijn.

Aan het begin van de nacht zoekt Simon Vroemen telefonisch contact met huisarts Berend Nikkels, met wie hij zijn situatie bespreekt.

Donderdag 10 augustus 2006

Ploegarts Peter Vergouwen adviseert Simon Vroemen wederom om naar het ziekenhuis te gaan als hij in de loop van de dag niet hersteld / aan de beterende hand is.

Na opnieuw contact te hebben gezocht met huisarts Berend Nikkels, besluit Simon Vroemen door middel van een infuus de uitdroging tegen te gaan. Ploegarts Peter Vergouwen wordt hierin niet gekend. Het benodigde infuusmateriaal wordt geleverd door een bevriende buitenlandse arts die na afloop het materiaal ook weer meeneemt. De identiteit van deze arts heeft Simon Vroemen niet willen prijsgeven en heeft de commissie ook niet kunnen achterhalen. De aanwezigheid van een buitenlandse arts is wel bevestigd.

In de loop van de dag knapt Simon Vroemen weer op. Opnieuw bezoeken verschillende personen zijn kamer, maar ook voor deze dag geldt dat er geen eenduidigheid is in de verklaringen die hierover zijn afgelegd. Adrienne Herzog verlaat op een gegeven moment de kamer omdat de onrust haar stoort in de voorbereiding op haar eigen race.

Of Simon Vroemen anderen geïnformeerd heeft over het gebruikte infuus is opnieuw een cruciale vraag waarop de commissie een antwoord gezocht heeft.

In de loop van de dag overleggen functionarissen van de Atletiekunie over de ontstane situatie. Hoewel Simon Vroemen snel herstelt, wordt het besluit genomen dat hij niet zal kunnen deelnemen aan de finale op vrijdag.

⁴ Simon Vroemen schrijft in zijn e-mail van 23 januari 2007 dat hij niet zeker weet of de ziekte is veroorzaakt door een voedselvergiftiging of een herstelinfuus. In het onderzoek heeft Simon Vroemen dit herroepen: er zou geen sprake zijn geweest van een herstelinfuus, maar enkel van een voedselvergiftiging

Vrijdag 11 augustus 2006

De finale wordt gelopen zonder Simon Vroemen. De Atletiekunie organiseert een persconferentie, die kort wordt ingeleid door Peter Verlooy waarna Simon Vroemen zelf het woord krijgt en toelichting geeft. Aanwezige journalisten stellen kritische vragen over (de oorzaak van) de voedselvergiftiging, mede omdat journalisten onjuistheden en tegenstrijdigheden in de verklaringen van Simon Vroemen constateren. Ook over mogelijk dopinggebruik worden vragen gesteld. Simon Vroemen wijst de beschuldigingen van de hand.

In de loop van de vrijdag wordt ook de (vervroegde) terugreis van Simon Vroemen naar Nederland geregeld. In het weekeinde keert hij, samen met Adrienne Herzog en directeur Rien van Haperen, terug naar Nederland.

September 2006

In de eerste bestuursvergadering na de EK bespreekt het bestuur van de Atletiekunie de gang van zaken in Göteborg, waarbij ook de kwestie-Vroemen aan de orde komt. In de besluitenlijst van deze vergadering is echter niet vastgelegd wat hieromtrent besproken en eventueel besloten wordt. Zeker is dat na deze vergadering de geruchten over dopinggebruik door Simon Vroemen niet verdwenen zijn. In tegendeel, zowel binnen de Atletiekunie als onder journalisten bleef het verhaal rondzingen, mogelijk nog versterkt door uitspraken over andere dopinggebruikers die Simon Vroemen in deze periode in het openbaar deed.

Zondag 8 oktober 2006

De avond voorafgaande aan de 4 Mile in Groningen laat trainer Bram Wassenaar zich tegenover drie andere trainers ontvallen dat de Atletiekunie in Göteborg op de hoogte was van het gebruik van een herstelinfuus, en dat besloten was om dit stil te houden. Topsportcoördinator Peter Verlooy had ook Bram Wassenaar gevraagd om zich te conformeren aan het verhaal dat de ziekte van Vroemen door een bedorven toastje vis was veroorzaakt. Ook als de andere aanwezigen hem nogmaals nadrukkelijk om bevestiging van dit verhaal vragen, blijft Bram Wassenaar bij zijn uitspraak dat er in Göteborg is afgesproken om het gebruik van een herstelinfuus te verzwijgen.

Maandag 9 oktober 2006

Simon Vroemen wordt tijdens de 4 Mile in Groningen benoemd tot Lid van Verdienste van de Atletiekunie.

Dinsdag 19 december 2006

Een Nederlandse atleet vraagt directeur Rien van Haperen expliciet of de Atletiekunie in Göteborg op de hoogte was van het feit dat Simon Vroemen een infuus gebruikt had, waarop Rien van Haperen zou hebben bevestigd dat dit inderdaad het geval was. Op zaterdag 7 januari volgt een tweede gesprek tussen deze atleet en Rien van Haperen, waarin Rien van Haperen opnieuw zou hebben bevestigd dat de Atletiekunie al in Göteborg op de hoogte was.

Eind december 2006

Tijdens een informele eindejaarsbijeenkomst bespreken enkele bestuursleden en directeur Rien van Haperen opnieuw de kwestie-Vroemen en hun ergernis over uitlatingen van Simon Vroemen over vermeend dopinggebruik door anderen. Directeur Rien van Haperen krijgt de opdracht om met Simon Vroemen te gaan praten. Over de exacte opdracht die Rien van Haperen meekreeg, zijn echter verschillende verklaringen afgelegd.

Begin januari 2007

Directeur Rien van Haperen spreekt met Simon Vroemen. Volgens Rien van Haperen vroeg hij hierbij van Simon Vroemen meer begrip voor de lastige situatie waarin de bestuursleden waren terechtgekomen door een aantal uitspraken over dopinggebruik die

Simon Vroemen gedaan had. Rien van Haperen zegt aan Simon Vroemen gevraagd te hebben om de relatie met deze bestuursleden te herstellen. Simon Vroemen stelt zelf in dit gesprek hevig onder druk gezet te zijn om een ook hemzelf belastende e-mail aan het bestuur te sturen, waarbij de tekst van die e-mail hem gedeeltelijk door directeur Rien van Haperen werd opgelegd.

Dinsdag 23 januari 2007

Simon Vroemen verzendt een e-mail naar voorzitter Wim Slootbeek, vice-voorzitter Sylvia Barlag en bestuurslid topsport Ellen van Langen, waarin hij erkent een herstelinfuus te hebben gebruikt dat wellicht de oorzaak is geweest van zijn ziekte in Göteborg, en hij bedankt het bestuur van de Atletiekunie voor de wijze waarop zij met de kwestie zijn omgegaan.

Simon Vroemen stelt de e-mail ook aan directeur Rien van Haperen gestuurd te hebben, maar dat blijkt niet uit aan de commissie overgelegde e-mail. Directeur Rien van Haperen en de geadresseerden op de e-mail ontkennen dat Rien van Haperen de e-mail in die periode ontvangen of gelezen heeft. De ontvangers van de e-mail verklaren onafhankelijk van elkaar kwaad te zijn geweest op Simon Vroemen, zich niet te kunnen vinden in de inhoud van de e-mail, en met de e-mail niets te hebben gedaan. De e-mail wordt niet doorgezonden aan de andere bestuursleden.

In de hierop volgende periode verdwijnt het verhaal langzamerhand naar de achtergrond.

Vrijdag 23 mei 2008

Simon Vroemen loopt tijdens de NK in Hoogeveen op de steeple een tijd van 8:26:27, waardoor hij opnieuw in beeld komt als sterke steeple en mogelijke kandidaat voor topwedstrijden, waaronder de Olympische Spelen in Beijing. Verschillende bestuursleden van de Atletiekunie hebben verklaard dat zij zich toen zorgen gingen maken, omdat een herintrede van Simon Vroemen op het hoogste niveau opnieuw de dopingverdenkingen naar de voorgrond zou kunnen brengen.

Woensdag 11 juni 2008

Simon Vroemen loopt in Cottbus op de steeple een tijd van 8:12:50, op dat moment de op twee na beste seizoenstijd, waarmee Simon Vroemen voldoet aan de Olympische limiet. Aan Simon Vroemen wordt gemeld dat hij binnen 72 uur een dopingcontrole moet ondergaan om deze limiet erkend te krijgen. Als deze dopingcontrole niet binnen 72 uur plaatsvindt (of tot een positieve uitslag leidt) wordt de limiet niet erkend en zal Simon Vroemen niet naar Beijing worden uitgezonden.

Zaterdag 14 juni 2008

Na veelvuldig contact tussen de Dopingautoriteit en Simon Vroemen wordt nog net binnen de 72 uur een dopingcontrole uitgevoerd, in een tussen partijen overeengekomen hotel in Wolvega. De positieve uitslag van deze dopingcontrole (er wordt metandiënon aangetroffen) leidt tot de voorlopige schorsing van Simon Vroemen en betekent het begin van een tuchtprocedure bij het Instituut Sportrechtspraak. De hiermee samenhangende - en door Simon Vroemen geïnitieerde publiciteit - leidt vervolgens tot hernieuwde (journalistieke) belangstelling voor de gebeurtenissen in Göteborg.

Donderdag 3 juli 2008

Het bestuur van de Atletiekunie bespreekt voor de eerste maal in vergadering de e-mail van Simon Vroemen d.d. 23 januari 2007, welke op initiatief van bestuurslid Ellen van Langen aan de bestuurstukken is toegevoegd. Na discussie wordt besloten geen vervolgacties te ondernemen met betrekking tot het gebeurde in Göteborg. De betrokkenen verklaren terzake dat Simon Vroemen reeds op basis van de recente dopingovertreding geschorst was, en verdere actie met betrekking tot Göteborg daardoor niet meer nodig was. De besluitenlijst van deze vergadering maakt echter geen melding van de behandeling en besluitvorming.

4. BEVINDINGEN

4.1 Heeft Simon Vroemen in Göteborg een infuus gebruikt?

De eerste vraag waarop de onderzoekscommissie een antwoord gezocht heeft is de vraag of Simon Vroemen in Göteborg gebruik heeft gemaakt van een infuus. Daarbij heeft de commissie ook de mogelijkheid onderzocht dat er twee infusen zijn geweest, namelijk een herstelinfuus vóór het optreden van de ziekteverschijnselen en een infuus nadat Simon Vroemen ziek was geworden. Simon Vroemen zelf heeft tijdens en na de EK geruchten en beschuldigingen dat hij ziek zou zijn geworden na het gebruik van een infuus altijd tegengesproken, en het bestuur van de Atletiekunie heeft altijd ontkend dat zij tijdens of kort na de EK over bewijzen beschikte dat Simon Vroemen een infuus had gebruikt. Beide standpunten zijn niet goed verenigbaar met de e-mail die Simon Vroemen op 23 januari 2007 aan drie bestuursleden van de Atletiekunie stuurde, welke e-mail een ander licht op de zaak werpt.

4.1.1 E-mail van 23 januari 2007

De e-mail die Simon Vroemen op 23 januari 2007 aan drie bestuursleden van de Atletiekunie stuurde, is het enige 'harde' (niet op mondelinge verklaringen gebaseerde) bewijs dat licht werpt op de gebeurtenissen in Göteborg. Daarmee is het een cruciaal bewijsstuk in deze zaak.

In de e-mail geeft Simon Vroemen toe dat hij gebruik heeft gemaakt van een infuus. Hij schrijft dat hij niet weet of het infuus de oorzaak is geweest van de ziekteverschijnselen die zich op woensdag 9 augustus 2006 bij hem voordeden, waaruit voortvloeit dat het gebruik van het infuus op of vóór 9 augustus 2006 plaats vond. Verder bedankt Simon Vroemen in deze e-mail de bestuursleden voor de wijze waarop zij met deze aangelegenheid zijn omgegaan, waaruit voortvloeit dat volgens Simon Vroemen deze bestuursleden al tijdens de EK in Göteborg op de hoogte waren van het gebruik van een infuus door Simon Vroemen.

De commissie heeft vastgesteld dat als de inhoud van deze e-mail juist is, deze zowel belastend is voor Simon Vroemen (die immers het gebruik van een infuus toegeeft) als voor de bestuursleden (die immers op de hoogte zouden zijn geweest van dat gebruik). Bekendwording van de e-mail zou dan voor zowel Simon Vroemen als voor het bestuur nadelig zijn, en zowel voor Simon Vroemen als voor het bestuur vormde de e-mail dan ook zowel een risico voor de eigen positie als een machtsmiddel tegenover de ander. Vanzelfsprekend is de inhoud van deze e-mail uitgebreid aan de orde gesteld in de gesprekken met Simon Vroemen en de betrokken bestuursleden, en ook in de hoorzitting met directeur Rien van Haperen. Aan het curieuze feit dat de e-mail belastend was voor beide partijen is daarbij vanzelfsprekend uitdrukkelijk aandacht besteed.

4.1.2 Verklaringen van Simon Vroemen over de totstandkoming van de e-mail

Tegenover de commissie heeft Simon Vroemen verklaard dat de inhoud van de e-mail niet overeenstemt met de werkelijkheid. Er zou voorafgaande aan de ziekteverschijnselen die op 9 augustus optraden helemaal geen sprake zijn geweest van het gebruik van een herstelinfuus. Weliswaar verklaarde Simon Vroemen dat hij op een later moment (namelijk op de ochtend van 10 augustus) wel een infuus had gebruikt, maar dat dit infuus om medische redenen en op basis van medisch advies was gebruikt. Simon Vroemen verklaarde dat dit infuus was klaargemaakt door een buitenlandse arts, maar dat Simon Vroemen zelf de naald had aangebracht. Simon Vroemen deed dit zelf om de buitenlandse arts er niet mee te belasten.

Simon Vroemen verklaarde dat de inhoud van de e-mail niet de werkelijkheid weergaf, maar dat hij de e-mail onder druk van de Atletiekunie zelf had opgesteld en verzonden, nadat de inhoud hem deels was voorgezegd door de directeur van de Atletiekunie, Rien van Haperen. De uitgeoefende druk zou volgens Simon Vroemen eruit hebben bestaan dat directeur Rien van Haperen gedreigd had om publiek te maken dat Simon Vroemen tijdens de EK een herstelinfuus gebruikt had, waardoor de goede naam en faam van Simon Vroemen ernstig beschadigd zouden worden. Simon Vroemen heeft aangegeven

dat hij zich dusdanig onder druk gezet voelde door directeur Rien van Haperen dat hij aan die druk heeft toegegeven, ook al was er volgens zijn verklaringen in werkelijkheid geen sprake geweest van een dergelijk herstelinfuus, maar slechts van een later genomen, medisch noodzakelijk infuus dat niet als doping kon gelden.

Simon Vroemen gaf verder aan dat directeur Rien van Haperen naar zijn overtuiging niet op eigen initiatief handelde, maar hiertoe een opdracht had gekregen van het bestuur van de Atletiekunie.

4.1.3 Verklaringen van Rien van Haperen over de totstandkoming van de e-mail

Tegenover de commissie heeft directeur Rien van Haperen een heel andere verklaring afgelegd over de totstandkoming van de e-mail. Rien van Haperen heeft verklaard dat hij zeker niet direct betrokken is geweest bij de totstandkoming van de e-mail, laat staan dat er sprake geweest zou zijn van het dicteren van de inhoud ervan. Wel had Rien van Haperen kort daarvoor met Simon Vroemen gesproken over uitspraken die Simon Vroemen in het openbaar gedaan had over (veronderstelde) dopinggebruikers, en meer in het algemeen over de opstelling en houding van Simon Vroemen. Het bestuur van de Atletiekunie had Rien van Haperen verzocht een dergelijk gesprek te voeren omdat het bestuur de uitspraken en opstelling van Simon Vroemen onaanvaardbaar achtte, en omdat zij vreesden dat hieruit schade voor de Atletiekunie zou kunnen voortvloeien. Het bestuur had gehoopt en verwacht dat Vroemen zich na beëindiging van zijn actieve topsportcarrière niet meer in het openbaar zou uitlaten over dopingzaken en andere gevoelige onderwerpen, maar het bestuur was in deze hoop en verwachting teleurgesteld. Rien van Haperen verklaarde dat hij bij Simon Vroemen begrip had gevraagd voor de zorgen van het bestuur, en dat hij er bij Simon Vroemen op aangedrongen had om een gebaar te maken naar het bestuur. Simon Vroemen zou bij gelegenheid aangegeven hebben inderdaad begrip te hebben voor de positie van het bestuur, en zich bereid verklaard te hebben een gebaar te maken naar het bestuur. Rien van Haperen verklaarde verrast geweest te zijn over de inhoud van de e-mail. Hij stelde overigens pas veel later kennis genomen te hebben van die inhoud, aangezien de e-mail niet aan hemzelf verstuurd was, en geen van de drie ontvangers indertijd de e-mail aan hem hadden doorgestuurd of voorgelegd. Wel had voorzitter Wim Slootbeek hem in januari 2007 op de hoogte gebracht van het bestaan en de globale strekking van de e-mail.

4.1.4 Andere aanwijzingen voor het gebruik van een herstelinfuus

De e-mail d.d. 23 januari 2007 waarin Simon Vroemen het gebruik van een herstelinfuus toegeeft, vormt een bevestiging van geruchten en aanwijzingen die er al eerder waren voor het gebruik van een infuus in Göteborg.

Geruchten over een mogelijke door Simon Vroemen begane dopingovertreding ontstonden al direct nadat bekend werd dat Simon Vroemen wegens voedselvergiftiging niet deel zou nemen aan de finale van de EK. Het besluit niet deel te nemen leidde tot beroering en grote aandacht van de media omdat Simon Vroemen één van de kanshebbers van die EK was, en omdat hij in de series op woensdagochtend een goede tijd had gelopen.

Tijdens de door Simon Vroemen gegeven persconferentie op vrijdag 11 augustus werden door verschillende journalisten indringende vragen gesteld over de oorzaak van de verschijnselen van voedselvergiftiging die bij Simon Vroemen waren vastgesteld.

Zeker is dat Simon Vroemen tot 2005 regelmatig gebruik heeft gemaakt van herstelinfusen na afloop van een (zware) training of wedstrijd. De methode was tot dat jaar niet opgenomen op de Prohibited List van WADA, en het gebruik van een infuus vormde dan ook geen dopingovertreding. Sportarts Tjeerd de Vries, verbonden aan NOC*NSF en verantwoordelijk voor de medische begeleiding van de Olympische ploeg, heeft schriftelijk verklaard dat met enkele sporters, waaronder Simon Vroemen, hierover afspraken gemaakt waren. Na 2004 vervielen deze afspraken omdat de methode vanaf 1 januari 2005 verboden was.

Simon Vroemen heeft meermaals in het openbaar verklaard dat hij een tegenstander was van het verbod op het gebruik van infusen.

Huisarts Berend Nikkels heeft bovendien tegenover de commissie verklaard dat hij Simon Vroemen geleerd heeft hoe hij een infuus bij zichzelf moet aan leggen, waarmee vaststaat dat Simon Vroemen zonder hulp van derden in staat was een infuus te gebruiken.

Over het mogelijke gebruik van een herstelinfuus na het lopen van de series op woensdagochtend 9 augustus, maar voorafgaande aan het opkomen van de ziekteverschijnselen later op de middag van dezelfde dag, is tijdens de hoorzittingen verder geen harde informatie naar voren gekomen. Een door de commissie gehoorde atleet heeft wel verklaard dat Simon Vroemen al voorafgaande aan de series op woensdag 9 augustus 2006 aan deze atleet vertelde dat hij van plan was na de series een herstelinfuus te gebruiken.

Simon Vroemen ontkende tegenover de commissie het gebruik van een dergelijk infuus (en dat ondanks de e-mail van 23 januari 2007 waarin het gebruik van een herstelinfuus juist wordt toegegeven), en de directeur en de gehoorde bestuursleden en functionarissen van de Atletiekunie verklaarden eveneens hier geen kennis van te hebben gehad.

4.2 Hebben functionarissen van de Atletiekunie (een) dopingovertreding(en) verhuld of verzwegen?

De tweede vraag waarop de onderzoekscommissie een antwoord gezocht heeft is de vraag of bestuur, directeur of technische staf van de Atletiekunie kennis hebben gehad van een of meer dopingovertredingen die tijdens de EK in Göteborg begaan is/zijn, en of de functionarissen deze kennis hebben verzwegen of verhuld.

Simon Vroemen heeft verklaard dat de Atletiekunie, en meer in het bijzonder directeur Rien van Haperen, volledig op de hoogte is geweest van het infuus dat Vroemen - naar eigen zeggen op medisch advies - heeft gebruikt. Directeur en bestuur van de Atletiekunie ontkennen dat zij tijdens of kort na de EK over bewijzen beschikten dat Vroemen een infuus had gebruikt. Ook hier speelt de e-mail van Simon Vroemen aan drie bestuursleden van de Atletiekunie een belangrijke rol.

4.2.1 Opnieuw: de e-mail van 23 januari 2007

Op 23 januari 2007 ontvingen drie bestuursleden van de Atletiekunie (voorzitter Wim Slootbeek, vice-voorzitter Sylvia Barlag en bestuurslid topsport Ellen van Langen) de e-mail van Simon Vroemen waarin hij het gebruik van een herstelinfuus toegeeft en hij zich erkentelijk betoont voor de opstelling van het bestuur van de Atletiekunie.

De onderzoekscommissie heeft moeten vaststellen dat de ontvangst van deze e-mail voor geen van de drie betrokken bestuursleden aanleiding is geweest om te handelen. Elk van deze bestuursleden heeft verklaard dat de e-mail bij hen irritatie en/of verbazing opriep, maar deze irritatie en verbazing zijn niet omgezet in enig initiatief om de zaak verder aan te pakken of uit te zoeken. Sterker nog: er is geen sprake van nader gezamenlijk overleg tussen deze drie bestuurleden, en al helemaal niet met anderen. Wel bespreken de ontvangers de e-mail bilateraal met andere ontvangers en/of directeur Rien van Haperen, waarbij de commissie overigens heeft moeten vaststellen dat de verklaringen niet overeen stemmen. Voor zover bekend werd het onderwerp alleen in telefoongesprekken aan de orde gesteld.

Als verklaring voor dit niet-handelen is tegenover de commissie gesteld dat Simon Vroemen op dat moment zijn actieve sportcarrière al had afgesloten, waardoor zijn bekentenis over de vijf maanden eerder begane overtreding als 'oud nieuws' gepercipieerd werd. Ook is aan de commissie verklaard dat de e-mail als 'typisch iets voor Simon Vroemen' gezien werd.

De betrokken bestuursleden hebben elk voor zich verklaard dat de inhoud en zelfs het bestaan van de e-mail al snel uit hun geheugen weggezaakt is. Zelfs de in de e-mail vervatte bevestiging dat deze bestuursleden al langer kennis hadden van het infuusgebruik heeft niet tot overleg of andere actie geleid. Geen van de bestuursleden realiseerde zich dat op basis van het dan vigerende Dopingreglement het bestuur (en niet individuele bestuursleden) moesten bepalen of er sprake was van een

dopingovertreding. Pas n.a.v. de metandiënon-zaak kwam bij bestuurslid Ellen van Langen de herinnering aan de e-mail weer naar boven.

4.2.2 De bestuursvergadering van 3 juli 2008

Ellen van Langen overlegt de e-mail, en deze wordt door directeur Rien van Haperen toegevoegd aan de stukken voor een bestuursvergadering op 3 juli 2008, welke stukken op 1 juli 2008 verzonden worden. De bestuursleden die de e-mail op 23 januari 2007 niet rechtstreeks van Simon Vroemen ontvingen, nemen nu – anderhalf jaar later – voor het eerst kennis van het bestaan en de inhoud van deze brief. Meerdere van deze bestuursleden hebben tegenover de commissie verklaard dat zij dit een onjuiste gang van zaken vonden. Tijdens de bestuursvergadering op 3 juli is stevig gediscussieerd over deze gang van zaken, die immers een aantal bestuursleden buitenspel had gezet. Uit de aan de commissie overgelegde besluitenlijst van deze vergadering blijkt overigens niets van de gevoerde discussies.

Na afloop van de discussie besluit het bestuur - unaniem - om collectief de verantwoordelijkheid te nemen voor het gevoerde beleid. Besloten wordt om ook op dat moment geen verdere acties te ondernemen tegen Simon Vroemen. Wel wordt de kwestie enkele weken later – na het bekend worden van de kwestie door een artikel in De Telegraaf – in de vorm van een Feitenrelaas gemeld bij de Dopingautoriteit.

Directeur Rien van Haperen ontving de e-mail op 23 januari 2007 niet rechtstreeks van Simon Vroemen, en hij stelt dat ook hij pas in de zomer van 2008 in het bezit kwam van de e-mail.

4.2.3 Hadden bestuur en directie van de Atletiekunie al eerder kennis van een of meer dopingovertredingen?

Hiervoor is vastgesteld dat drie bestuursleden van de Atletiekunie op 23 januari 2007 over bewijs beschikten dat Simon Vroemen in Göteborg een herstelinfuus gebruikt had. De commissie heeft zich ook de vraag gesteld of een of meer functionarissen al eerder op de hoogte waren van het gebruik van een of meer infusen en/of andere overtredingen. Alle functionarissen van de Atletiekunie waarmee de commissie gesproken heeft (bestuur, directeur en leden van de technische staf) hebben verklaard dat zij vóór 23 januari 2007 (en anderen eerst in juli 2008) niet over enig bewijs van het gebruik van een infuus hebben beschikt, en dat er tot op dat moment alleen sprake was van geruchten en vermoedens.

Er zijn verklaringen tegenover de commissie afgelegd dat enkele bestuursleden en de directeur van de Atletiekunie al in Göteborg op de hoogte zijn geweest van het gebruik van één of meer infusen.

Allereerst zijn daar de verklaringen van twee zeer direct betrokken personen, namelijk die van Simon Vroemen zelf, alsmede die van atlete en toenmalig vriendin Adrienne Herzog. Beiden hebben uitdrukkelijk verklaard dat de Atletiekunie op de hoogte was van het infuus dat Simon Vroemen op de ochtend van 10 augustus – naar eigen zeggen op medisch advies – genomen heeft.

Volgens Simon Vroemens verklaring heeft hij dit zelf al diezelfde donderdagochtend aan directeur Rien van Haperen verteld, toen Rien van Haperen hem op de kamer bezocht om te informeren naar de ziekte en het herstel van Simon Vroemen. Rien van Haperen ontkent echter op die dag bij Simon Vroemen geweest te zijn.

Hoewel Adrienne Herzog aan de commissie te kennen heeft gegeven niet bij de kwestie betrokken te willen worden en om die reden af te zien van het afleggen van een mondelinge verklaring, heeft zij wel een korte schriftelijke verklaring aan de commissie gestuurd waarin zij stelt dat de Atletiekunie al tijdens de EK op de hoogte was van het gebruik van een herstelinfuus door Vroemen.

De commissie beschikt tevens over een geluidsopname van een telefoongesprek tussen voorzitter Slootbeek en journaliste/redactrice Vivian Ruijters⁵, waarin Wim Slootbeek de

⁵ Verbonden aan de atletiek-website www.losseveter.nl

vraag of de Atletiekunie in Göteborg op de hoogte was van het infuus bevestigend beantwoordt.⁶

Eén van de door de commissie gehoorde atleten heeft verklaard dat Rien van Haperen al in december 2006 aan hem bevestigde dat Simon Vroemen tijdens de EK inderdaad een infuus gebruikt had. De betreffende atleet heeft dit nogmaals van Rien van Haperen te horen gekregen tijdens een tweede gesprek op 7 januari 2007. Hoe Rien van Haperen kennis had gekregen van het infuusgebruik is in beide gesprekken overigens in het midden gebleven. Ook deze uitspraak heeft de commissie niet bij Rien van Haperen kunnen verifiëren, omdat de Atletiekunie tot kort voor het einde van de tweede fase van het onderzoek geen medewerking verleende.

De commissie heeft zich niet specifiek bezig gehouden met eventuele kennis in Göteborg van de technische staf van de Atletiekunie, maar gezien de hierboven genoemde verklaringen moet de commissie hierover toch enkele opmerkingen maken.

Tegenover de commissie hebben topsportcoördinator Peter Verlooy en programmamanager Topatletiek Wim van der Worp verklaard geen kennis te hebben gehad van het infuus. Echter, de commissie beschikt over meerdere verklaringen waarin gesteld wordt dat Peter Verlooy in Göteborg op de hoogte was van het herstelinfuus. In gezelschap van drie collega-trainers zegt trainer Bram Wassenaar dat binnen de Atletiekunie bekend was dat Simon Vroemen in Göteborg een infuus gebruikt had, maar dat was afgesproken hierover te zwijgen. Topsportcoördinator Peter Verlooy zou dit aan Bram Wassenaar gezegd hebben, en aan hem hebben gevraagd zich aan deze afspraak om te zwijgen te houden. Omdat de Atletiekunie vanaf september 2008 niet meer haar onvoorwaardelijke medewerking aan het onderzoek verleende, heeft de commissie dit niet bij Bram Wassenaar kunnen verifiëren, maar op 27 november 2008 drukte De Telegraaf een artikel af waarin door Bram Wassenaar exact dezelfde uitspraken werden gedaan.

⁶ Slootbeek heeft – ook tegenover de commissie - deze verklaring ingetrokken, en gesteld dat het een verspreking betrof in een lang interview over vele onderwerpen.

5. CONCLUSIES

5.1 Conclusies t.a.v. Simon Vroemen

De onderzoekscommissie is tot de conclusie gekomen dat Simon Vroemen tijdens de EK Atletiek Göteborg 2006 de dopingregelgeving heeft overtreden door een of meer keer gebruik te maken van een verboden methode, namelijk een infuus.

Deze conclusie baseert de commissie enerzijds op de e-mail die Simon Vroemen op 23 januari 2007 aan drie bestuursleden van de Atletiekunie stuurde, en anderzijds op de verklaringen die Simon Vroemen zelf tegenover de commissie heeft afgelegd.

5.1.1 De e-mail van 23 januari 2007

De commissie is tot de overtuiging gekomen dat de inhoud van de e-mail voldoende bewijs vormt om tot bovengenoemde conclusie te komen. De e-mail bevestigt in duidelijke taal en zonder omwegen het gebruik van een infuus door Simon Vroemen.

Simon Vroemen heeft verklaard dat de e-mail niet de waarheid bevat, maar tot stand zou zijn gekomen onder grote druk van de zijde van de Atletiekunie. Bovendien zou de inhoud van de e-mail geen weergave zijn van de werkelijkheid omdat deze inhoud hem zou zijn opgelegd door directeur Rien van Haperen, met de klaarblijkelijke bedoeling om als 'stok achter de deur' te dienen. In de lezing van Simon Vroemen zou het bestuur van de Atletiekunie hem op deze manier hebben willen dwingen om verder af te zien van het doen van publieke uitspraken over o.a. doping, en om hem ervan af te houden zich ook op andere wijze publiekelijk te manifesteren.

De commissie acht deze lezing ongeloofwaardig en onvoldoende grond om aan de in de e-mail vervatte bekentenis te twijfelen. De commissie kan zich niet voorstellen dat Simon Vroemen zich zou laten dwingen tot het afleggen van een bekentenis zonder dat er sprake is van daadwerkelijke schuld. Daarbij heeft de commissie ook overwogen dat Simon Vroemen een ontwikkeld, gestudeerd en assertief persoon is, die bij vele gelegenheden blij gegeven heeft van een goed ontwikkeld vermogen om zich te weer te stellen tegen beschuldigingen en externe druk.

De e-mail geeft geen informatie over het exacte tijdstip waarop het infuus genomen is, noch over de inhoud van het infuus, noch over de verdere omstandigheden waarop het infuus gebruikt werd. Het feit dat de mogelijkheid wordt opengehouden dat het infuus de oorzaak is geweest van de ziekteverschijnselen, maakt het waarschijnlijk dat het infuus uiterlijk op 9 augustus 2006 is gebruikt, met de kennelijke bedoeling om zo snel mogelijk te herstellen van de inspanningen die die ochtend tijdens de series geleverd waren ("een herstellinfuus"). Maar de commissie houdt tevens rekening met de mogelijkheid dat Simon Vroemen in deze e-mail niet gedetailleerd heeft willen uitweiden over de gang van zaken, en om die reden opzettelijk vaag is geweest over de volgorde der dingen.

5.1.2 De verklaringen van Simon Vroemen

Simon Vroemen heeft tegenover de commissie omstandig en overtuigend toegelicht onder welke omstandigheden hij op de ochtend van 10 augustus 2006 een infuus gebruikte.

Wel zijn zijn verklaringen op een aantal punten onvolledig of vaag, wat zowel kan duiden op een falend geheugen als op een opzettelijke poging om bepaalde aspecten van de zaak niet aan de commissie bekend te maken. Dit laatste is zeker aan de orde bij onderdelen van de verklaring waarover Simon Vroemen zelf expliciet heeft gezegd dat hij die specifieke informatie niet wenste te verstrekken. Dit geldt bijvoorbeeld voor het achterhouden van de naam van de vriend waarmee Simon Vroemen na het lopen van de series is gaan eten (andere getuigen hebben overigens verklaard dat dit de Oostenrijkse manager Stefan Matschiner geweest is), en dit geldt zeer duidelijk voor het achterhouden van de naam van de 'bevriende buitenlandse arts' die het infuusmateriaal afleverde en

assisteerde bij het gebruik ervan. Maar ook het feit dat de hoorzitting pas twee jaar na dato plaatsvond moet zeker gevolgen hebben gehad voor de mate waarin Simon Vroemen zich de gebeurtenissen nog voor de geest kan halen, waarbij ook nog rekening moet worden gehouden met zijn verklaring dat hij zich enige tijd bijzonder ziek heeft gevoeld.

Hoewel de commissie er dus niet in geslaagd is om op alle door haar gestelde vragen een sluitend antwoord te krijgen, leeft er bij de commissie geen enkele twijfel dat de kern van de verklaringen van Simon Vroemen (het gebruik van een infuus tijdens de EK in Göteborg) juist en waar is. De stelling van Simon Vroemen dat dit gebruik van het infuus geoorloofd was omdat het medisch noodzakelijk was, wordt door de commissie verworpen. Dit was mogelijk anders geweest als Vroemen het door ploegarts Peter Vergouwen gegeven advies had opgevolgd, en zich dus naar een ziekenhuis had laten vervoeren om aldaar door de artsen van het ziekenhuis en binnen een adequate medische setting behandeld te worden.

Simon Vroemen ziet echter af van een dergelijke behandeling in het ziekenhuis, maar besluit – zonder overleg met ploegarts Peter Vergouwen – een tweede advies in te winnen bij huisarts Berend Nikkels die zelf niet aanwezig is in Göteborg, en die dus alleen telefonisch om raad gevraagd kan worden. Berend Nikkels adviseert telefonisch om 'direct' een infuus aan te brengen, maar ook dit tweede advies wordt niet opgevolgd. Pas de volgende ochtend wordt er – dit alles nog steeds volgens de verklaringen van Simon Vroemen zelf – een infuus gebruikt, met assistentie van een onbekende 'bevriende arts' die ook het infuusmateriaal leverde en weer mee terug nam. Simon Vroemen heeft verklaard dat het infuus op zijn hotelkamer gebruikt werd, waarbij alleen de onbekende 'bevriende arts' aanwezig was. Deze gang van zaken voldoet naar de mening van de commissie volstrekt niet aan de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om van een verantwoorde medische behandeling te spreken. Dit geldt temeer waar Simon Vroemen verklaart het infuus uiteindelijk zelf aangelegd te hebben, en dat dus niet door een arts te hebben laten doen.

Ten overvloede merkt de commissie nog op dat zelfs *a/s* er sprake zou zijn geweest van het gebruik van een infuus op basis van een medische noodsituatie, er voor dit gebruik achteraf (binnen 10 dagen) nog een medische dispensatie had moeten zijn aangevraagd. De commissie heeft vastgesteld dat er geen medische dispensatie is verleend voor het gebruik van een infuus tijdens of kort na de EK in Göteborg, noch door het TUE-Committee van de IAAF, noch door de Nederlandse GDS-commissie.

5.2 Conclusies t.a.v. functionarissen van de Atletiekunie

De onderzoekscommissie is tot de conclusie gekomen dat directeur en bestuur van de Atletiekunie onzorgvuldig hebben gehandeld door geen adequate actie te ondernemen toen zij informatie tot hun beschikking kregen - feiten zowel als geruchten - over een of meer dopingovertredingen, begaan door Simon Vroemen tijdens de EK Atletiek te Göteborg in 2006. Deze conclusie weegt zwaarder t.a.v. de drie bestuursleden die op 23 januari 2007 over een e-mail beschikten waarin Simon Vroemen zwart op wit toegeeft een infuus gebruikt te hebben.

Deze conclusies baseert de commissie op de e-mail die Simon Vroemen op 23 januari 2007 aan drie bestuursleden van de Atletiekunie stuurde, en op de verklaringen die de functionarissen zelf tegenover de commissie hebben afgelegd.

Daarnaast is de commissie van mening dat van bestuur en directie van de Atletiekunie volledige medewerking aan het onderzoek verwacht mocht worden, en dat het gebrek aan medewerking in de tweede fase van het onderzoek eveneens onzorgvuldig geweest is. Hoewel medewerking aan het onderzoek voor iedereen vrijwillig is, impliceert de positie en verantwoordelijkheid van bestuur en directie naar de mening van de commissie dat onvoorwaardelijke medewerking had moeten worden verleend.

5.2.1 E-mail van 23 januari 2007

Deze e-mail bevestigt in duidelijke taal en zonder omwegen het gebruik van een infuus door Simon Vroemen. De drie ontvangers van de e-mail hebben echter geen tuchtprocedure tegen Simon Vroemen gestart, noch hebben zij de Dopingautoriteit geïnformeerd, noch hebben zij op andere wijze een passend (bestuurlijk) vervolg gegeven aan de ontvangst van de e-mail.

Omdat de commissie niet met zekerheid heeft kunnen vaststellen dat anderen dan de drie ontvangers van de e-mail er vóór 3 juli 2008 ook kennis van hebben kunnen nemen, treft het verwijt van de commissie van onzorgvuldig handelen in eerste instantie slechts deze drie bestuursleden (Wim Slootbeek, Ellen van Langen en Sylvia Barlag). Echter, kort voor of op 3 juli 2008 hebben ook alle andere bestuursleden alsmede directeur Rien van Haperen kennis genomen van de bekentenis van Simon Vroemen zoals deze in de e-mail is vastgelegd. Het voltallige bestuur heeft – weliswaar na discussie – besloten om collectief de verantwoordelijkheid te nemen voor het (niet) handelen van de drie collega-bestuurders. Sterker nog, het bestuur besloot (impliciet of expliciet) om ook op dat moment geen aangifte van de dopingovertreding te doen bij de tuchtcommissie, noch andere actie te ondernemen. Vanaf dat moment treft het verwijt van de commissie van onzorgvuldig handelen het voltallige bestuur van de Atletiekunie.

Toen het bestuur van de Atletiekunie ca. drie weken later – na de onthulling van de zaak in De Telegraaf - de kwestie bij de Dopingautoriteit aanbracht, gaf het bestuur daarbij ook direct te kennen dat zij de gang van zaken achteraf betreunde, en dat zij maatregelen had genomen om herhaling in de toekomst te voorkomen. Hoewel de commissie deze voornemens op zichzelf vanzelfsprekend toejuicht, is zij daarmee nog niet van mening dat deze handelwijze aan het eerdere handelen van het bestuur het onzorgvuldige karakter ontnemt.

5.2.2 Verklaringen van de functionarissen van de Atletiekunie

Uit de verklaringen van de verschillende functionarissen en betrokkenen van de Atletiekunie waarmee de commissie gesproken heeft, is duidelijk naar voren gekomen dat er zelfs al vóór, maar zeker tijdens de EK in Göteborg gereede twijfels bestonden rondom het handelen van Simon Vroemen. Het bestuur beschikte over informatie die niet als hard bewijs voor dopinggebruik kon dienen, maar die wel had kunnen dienen als aanleiding om nadere actie te ondernemen. De commissie is verder tot de overtuiging gekomen dat ook leden van de technische staf van de Atletiekunie over dergelijke informatie beschikten.

De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat bestuur en directie van de Atletiekunie al tijdens of kort na de EK over harde bewijzen van het gebruik van een infuus door Simon Vroemen hebben beschikt. Wel is de commissie tot de overtuiging gekomen dat in ieder geval directeur Rien van Haperen en voorzitter Wim Slootbeek tijdens de EK al zekere aanwijzingen hadden voor het infuusgebruik. Aanwijzingen die bij henzelf al twijfels deden rijzen. Het had op dat moment – zo al niet eerder - voor de hand gelegen om de Dopingautoriteit in te schakelen, zodat er nader onderzoek had kunnen worden uitgevoerd om die aanwijzingen en vermoedens te bevestigen dan wel te ontkrachten. Hiervan is echter geen sprake geweest.

Wel hebben de verschillende bestuursleden en de directeur van de Atletiekunie verklaard dat Simon Vroemen op basis van zijn gedrag en de aan hem klevende verdenkingen na afsluiting van zijn actieve sportcarrière niet meer in aanmerking zou komen voor een functie bij de Atletiekunie. Dit zou ook aan Simon Vroemen meegedeeld zijn. De commissie kan echter niet anders dan vaststellen dat dit beleid enigszins halfslachtig is uitgevoerd. Kort nadat Simon Vroemen meldde dat hij een streep zette onder zijn topsportcarrière werd hij tot Lid van Verdienste van de Atletiekunie benoemd, en in een later stadium werd hij weliswaar niet aangesteld als bondscoach steeple, maar werd hij wel betrokken bij de uitvoering van clinics, e.d.

In de door de Atletiekunie in deze zaak gemaakte keuzes komt sterk tot uiting dat geen acties werden ondernomen met name vanwege het besluit van Simon Vroemen om zijn topsportcarrière af te sluiten. Daarbij is er overheen gestapt dat dopingovertredingen niet vervallen door beëindiging van de topsportcarrière, en al evenmin dat het zeer regelmatig voorkomt dat een sporter terugkomt op zijn of haar eerdere besluit om te stoppen. Dit laatste is in casu ook gebeurd, wat uiteindelijk de hele zaak aan het rollen heeft gebracht.

6. CONSEQUENTIES

6.1 Consequenties t.a.v. Simon Vroemen

De commissie is tot de conclusie gekomen dat Simon Vroemen tijdens de EK in Göteborg een dopingovertreding heeft begaan door gebruik te maken van een infuus zonder dat dit als een medisch noodzakelijke handeling kon gelden, en zonder dat hiervoor (retrospectief) dispensatie is verkregen.

Hierbij doet zich het curieuze en ook wel verontrustende feit voor dat er in deze zaak mogelijkserwijs sprake is van twee infusen.

Naar de mening van de commissie is aannemelijk gemaakt dat Simon Vroemen tijdens de EK gebruik heeft gemaakt van een zogenaamd 'herstelinfuus' en wel kort na het lopen van de series op woensdag 9 augustus 2006. De door Simon Vroemen zelf geschreven en op 23 januari 2007 verstuurd e-mail vormt hiervoor het meest directe bewijs.

Echter, Simon Vroemen zelf ontkende tegenover de commissie ten stelligste het gebruik van een dergelijk herstelinfuus, maar wel bekende hij het gebruik van een infuus op donderdagochtend 10 augustus 2006, welk infuus medisch noodzakelijk geweest zou zijn als remedie tegen uitdroging waarvan als gevolg van voedselvergiftiging sprake zou zijn. De commissie heeft echter vastgesteld dat dit infuus niet kan gelden als een medisch noodzakelijke behandeling, aangezien aan de daarvoor vereisten niet was voldaan, terwijl er bovendien geen (ook niet achteraf) dispensatie voor het infuus is verstrekt. Welk infuus Simon Vroemen uiteindelijk ook heeft gebruikt, er is in ieder van de gevallen (zelfstandig of in combinatie) sprake van het gebruik van een verboden methode, en daarmee van een overtreding van Rule 32 (Anti-Doping Rule Violations) van de Competition Rules van de International Association of Athletics Federations (IAAF), omdat onder 2 (b) 'the use or attempted use of a prohibited substance or prohibited method' als doping gedefinieerd wordt, en het gebruik van een infuus als verboden methode is vermeld in de WADA Prohibited List 2006, die tijdens de EK van kracht was. Met betrekking tot dopingzaken heeft de European Athletics Association, verantwoordelijk voor de organisatie van de EK, de World Anti-Doping Code van toepassing verklaard, in combinatie met de IAAF Competition Rules.

De Dopingautoriteit zal daarom bij de IAAF aangifte doen van de geconstateerde dopingovertreding, en de IAAF verzoeken de zaak tuchtrechtelijk af te handelen. De Dopingautoriteit zal daartoe een (Engelstalige) tenlastelegging opstellen en die, samen met (vertalingen van) het voorliggende rapport en de relevante documenten en gespreksverslagen, aan de IAAF doen toekomen.

6.2 Consequenties t.a.v. het bestuur van de Atletiekunie

Voor een goed begrip van deze paragraaf is de exacte formulering van artikel 10 "(poging tot) toediening" van het Dopingreglement van de Atletiekunie van belang. Dit artikel luidt: 1. Toediening of poging tot toediening aan een sporter van een verboden stof en/of een verboden methode of assisteren bij, aanmoedigen tot, helpen bij, aanzetten tot, verhullen van of anderszins medeplichtig zijn aan een overtreding van dit reglement vormt een overtreding van dit reglement. 2. Er is geen sprake van een overtreding indien: a) het begeleidend personeel kan aantonen dat de toediening het gevolg is van een dispensatie die aan een sporter is verleend in overeenstemming met hetgeen omtrent dispensaties is bepaald in of voortvloeit uit dit reglement; of b) het begeleidend personeel een andere acceptabele rechtvaardiging kan aanvoeren.

Dit artikel is gebaseerd op artikel 2 lid 8 van de World Anti-Doping Code 2003 waar als anti-doping rule violation beschreven staat: Administration or attempted administration of a prohibited substance or prohibited method to any athlete, or assisting, encouraging, aiding, abetting, covering up or any other type of complicity involving an anti-doping rule violation or any attempted violation.

6.2.1 Tijdens de EK in Göteborg

"Niet-handelen"

De commissie is tot de conclusie gekomen dat bestuur en directie van de Atletiekunie tijdens de EK in Göteborg niet adequaat hebben gehandeld nadat zij kennis namen van serieus te nemen aanwijzingen dat Simon Vroemen een dopingovertreding begaan had. Vast staat dat tijdens de EK bestuursleden en directeur van de Atletiekunie kennis hadden van deze verdenkingen, maar zij hebben hierop geen actie ondernomen. De meest voor de hand liggende weg – contact leggen met de Dopingautoriteit opdat nader onderzoek kon worden uitgevoerd – is niet ingeslagen.

De Dopingautoriteit heeft – na bestudering van de jurisprudentie en na consultatie van WADA – echter vastgesteld dat dit 'niet-handelen' niet kan worden gekwalificeerd als een dopingovertreding.

"Covering up"

Het maken van afspraken om kennis van een dopingovertreding niet naar buiten te brengen valt zonder twijfel *wel* onder de omschrijving "[...] abetting, covering up or engaging in any other kind of complicity involving an anti-doping rule violation or attempted violation" zoals vastgelegd in Rule 32 onder 2 (h) van de IAAF Competition Rules.

De commissie heeft kennis genomen van een aantal verklaringen dat er tijdens de EK sprake is geweest van afspraken om niet naar buiten te treden met informatie over de door Simon Vroemen begane overtreding. Aan deze afspraken is door getuigen gerefereerd met de termen 'de Code' en 'het Protocol'. In de pers is tevens de aanduiding 'het Pact van Göteborg' gebruikt, maar deze term is door getuigen ten overstaan van de commissie niet gebruikt.

Een atleet heeft tegenover de commissie verklaard directeur Rien van Haperen tegenover hem had toegegeven dat de Atletiekunie al tijdens de EK op de hoogte was van een door Simon Vroemen gebruikt (verboden) infuus. Deze verklaring komt overeen met de verklaring die Simon Vroemen tegenover de commissie heeft afgelegd, waarbij hij expliciet directeur Rien van Haperen noemt. Ook komen de verklaringen overeen met de inhoud van de e-mail die Simon Vroemen op 23 januari 2007 aan drie bestuursleden van de Atletiekunie gestuurd heeft, waarin hij de geadresseerden bedankt voor de wijze waarop zij tijdens de EK met het infuus zijn omgegaan.

Atlete Adrienne Herzog heeft verklaard dat de Atletiekunie op de hoogte was van het gebruik van een infuus, maar zij heeft zelf niet met de commissie willen spreken, zodat de commissie deze uitspraak niet heeft kunnen verifiëren.

Ook stroken deze tegenover de commissie gedane uitspraken met de verklaring die trainer Bram Wassenaar tegenover De Telegraaf heeft afgelegd. Bram Wassenaar noemt ook topsportcoördinator Peter Verlooy, en daarnaast noemt hij Voorzitter Wim Slootbeek als mogelijk betrokkene. Omdat de Atletiekunie in de tweede fase van het onderzoek het de commissie niet heeft toegestaan om rechtstreeks met Bram Wassenaar te praten, heeft de commissie dit niet bij hemzelf kunnen verifiëren. Wel hebben twee andere getuigen tegenover de commissie verklaard dat Bram Wassenaar dezelfde verklaring al in oktober 2006 in hun aanwezigheid heeft afgelegd, waarbij wederom directeur Rien van Haperen en topsportcoördinator Peter Verlooy genoemd zouden zijn.

Omdat bestuur en directeur van de Atletiekunie na september 2008 tot kort voor de afronding van het onderzoek niet meer onvoorwaardelijk met de onderzoekscommissie hebben willen spreken, is de commissie niet in staat geweest om hen te confronteren met de andere belastende verklaringen die tegenover de commissie zijn afgelegd.

Hoewel de commissie het maken van afspraken tijdens Göteborg om te zwijgen over het gebruikte infuus op basis van deze gegevens mogelijk acht, acht de commissie deze gang van zaken daarmee nog niet overtuigend bewezen. Directeur Rien van Haperen, topsportcoördinator Peter Verlooy en alle bestuursleden waarmee de onderzoekscommissie gesproken heeft, ontkennen met klem dat zij op de hoogte

geweest zijn. De verklaringen van Simon Vroemen zijn bestempeld als leugenachtig en de inhoud van de e-mail d.d. 23/01/07 is benoemd als een poging om het bestuur op onheuse wijze in de kwestie te betrekken.

De Dopingautoriteit heeft dan ook geconcludeerd dat tuchtrechtelijke vervolging van de genoemde functionarissen wegens (betrokkenheid bij) 'covering up' van een dopingovertreding in en kort na augustus 2006 niet mogelijk is, omdat de overtreding niet bewezen is.

Januari 2007

"Niet-handelen"

De commissie is tot de conclusie gekomen dat in ieder geval drie bestuursleden van de Atletiekunie niet adequaat hebben gehandeld nadat zij middels een door Simon Vroemen aan hen gerichte e-mail kennis namen van diens bekentenis dat Simon Vroemen tijdens de EK een dopingovertreding begaan had. Vast staat dat tijdens bestuursleden Wim Slootbeek, Sylvia Barlag en Ellen van Langen de e-mail ontvangen hebben en van de inhoud kennis hebben genomen, maar zij hebben hierop geen enkele actie ondernomen. De meest voor de hand liggende wegen – melding maken bij de Dopingautoriteit dat er een dopingovertreding heeft plaatsgevonden of zelf rechtstreeks aangifte doen bij de Tuchtcommissie – zijn niet ingeslagen. Ook in de anderhalf jaar na de ontvangst van de e-mail hebben de betrokken bestuursleden en directie niets met de informatie gedaan, waardoor uiteindelijk het nadere onderzoek naar de begane dopingovertreding pas in 2008, na een publicatie in de Telegraaf, van de grond kwam. De Dopingautoriteit heeft – na bestudering van de jurisprudentie en consultatie van WADA – echter vastgesteld dat dit 'niet-handelen' niet kan worden gekwalificeerd als een dopingovertreding.

"Covering up"

Zoals hiervoor al werd vastgesteld valt het maken van afspraken om kennis van een dopingovertreding niet naar buiten te brengen zonder twijfel *we/* onder de omschrijving "[...] abetting, covering up or engaging in any other kind of complicity involving an anti-doping rule violation or attempted violation" zoals vastgelegd in Rule 32 onder 2 (h) van de IAAF Competition Rules.

De onderzoekscommissie heeft zich dan ook de vraag gesteld of de bestuursleden die de e-mail met de bekentenis van Simon Vroemen ontvingen, onderling afspraken hebben gemaakt die ertoe dienden om vervolging en bestraffing van de door Simon Vroemen begane dopingovertreding te voorkomen.

Een dergelijke gang van zaken is niet aannemelijk gemaakt. Wel hebben de drie bestuursleden onderling (maar niet gezamenlijk) en met directeur Rien van Haperen over de inhoud van de e-mail gesproken. De commissie er overigens niet in geslaagd is om exact vast te stellen hoe deze communicatie verlopen is, aangezien de verklaringen van de verschillende bestuursleden elkaar gedeeltelijk tegenspreken. Zeker is dat directeur Rien van Haperen op de hoogte was van het bestaan en de globale inhoud van de e-mail, maar hij verklaart niet in het bezit te zijn gesteld is van de e-mail op het moment van verzending of kort daarna. Eerst in juli 2008 heeft hij naar zijn verklaring kennis gekregen van de e-mail zelf.

Naar de drie bestuursleden in grote lijnen allemaal verklaard hebben, zijn zij zich niet bewust geweest van de strekking en importantie van de e-mail, en hebben zij deze ervaren en behandeld als een min of meer persoonlijk en ook irritant bericht, waarover zij onderling ook in die zin gesproken hebben.

De Dopingautoriteit heeft dan ook geconcludeerd dat tuchtrechtelijke vervolging van de genoemde functionarissen wegens (betrokkenheid bij) 'covering up' van een dopingovertreding in januari 2007 niet mogelijk is, omdat de overtreding niet bewezen is.

Juli t/m december 2008

"Niet-handelen"

Op 1 juli 2008 werd de e-mail met de bekentenis van Simon Vroemen verzonden naar het voltallige bestuur van de Atletiekunie, dat er in zijn vergadering op 3 juli 2008 over sprak. Tot op dat moment wisten de meeste bestuursleden niet van het bestaan en de inhoud van de e-mail. Vanaf dat moment waren niet alleen alle bestuursleden op de hoogte van de inhoud van de e-mail, maar droegen zij ook de collectieve bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Opnieuw werd niet besloten om de Dopingautoriteit in kennis te stellen van de dopingovertreding, noch werd aangifte gedaan bij de tuchtcommissie. Onder druk van de publiciteit werd de zaak drie weken later wel alsnog bij de Dopingautoriteit aangebracht, waarna het onderzoek op gang kwam waarover in dit rapport verslag gedaan wordt.

De commissie is van mening dat het bestuur in eerste instantie op en kort na 3 juli 2008 weliswaar niet adequaat heeft gehandeld, maar dat dit – gezien de melding bij de Dopingautoriteit enkele weken later - niet kan worden gekwalificeerd als een dopingovertreding.

"Covering up"

De commissie is tevens van mening dat het besluit van het bestuur van de Atletiekunie om geen vervolg te geven aan de bekentenis van Simon Vroemen, niet kan gelden als 'covering up' van een dopingovertreding, en wel om dezelfde reden, namelijk het feit dat de bekentenis enkele weken later alsnog aan de Dopingautoriteit gemeld is.

"Gebrek aan medewerking"

De onderzoekscommissie heeft zich tenslotte de vraag gesteld of de weigerachtige houding van het bestuur van de Atletiekunie in de tweede helft van het onderzoek als een dopingovertreding dient te gelden. Naar de mening van de commissie is de opstelling van het bestuur in strijd is met de inzet die in een zaak als deze van een bestuur verwacht mag worden. De weigering om zonder voorwaarden bepaalde documenten aan de commissie te overleggen, de weigering om zonder voorwaarden nadere verklaringen af te leggen en het verbod aan medewerkers van de Atletiekunie om met de commissie te spreken, zijn afkeurenswaardig, omdat ze de verdere waarheidsvinding belemmerd hebben.

De commissie is van mening dat het bestuur onjuist heeft gehandeld door niet onvoorwaardelijk aan het onderzoek mee te werken, maar dat dit niet kan worden gekwalificeerd als een dopingovertreding.

7 NAWOORD

Ter afsluiting van deze rapportage wil de onderzoekscommissie nog een aantal meer algemene opmerkingen maken.

In deze afrondende tekst wil de commissie benadrukken dat zij het verloop en de uitkomst van het nu afgeronde onderzoek niet volledig bevredigend acht. Wel heeft het onderzoek geleid tot inzicht in de gang van zaken tijdens de EK in Göteborg, waardoor een aantal vragen op bevredigende wijze beantwoord is. Bovendien kan de commissie op basis van het onderzoek nu aangifte doen bij de IAAF van een door Simon Vroemen begane dopingovertreding.

Echter, het is de commissie niet gelukt om op alle vooraf gestelde vragen een adequaat en bevredigend antwoord te krijgen, waardoor de werkelijke gang van zaken op een aantal punten (nog?) niet kan worden vastgesteld. Verklaringen waren zodanig vaak tegenstrijdig of vaag dat op meerdere punten het trekken van conclusies moeilijk zo al niet onmogelijk was.

De ervaringen die de Dopingautoriteit in dit onderzoek heeft opgedaan, zullen worden verwerkt in de preventieprogramma's van haar organisatie. Meer in het bijzonder zullen de ervaringen worden verwerkt in een te ontwikkelen programma dat zich specifiek richt op begeleidend personeel. Daarop vooruitlopend wil de commissie dit rapport afsluiten met de volgende conclusies c.q. stellingen.

- De dopingproblematiek is geen zaak die een sportbond in eigen kring en op eigen kracht moet proberen aan te pakken. Inschakeling van een antidopingorganisatie (de Dopingautoriteit of een Internationale Federatie) is absoluut noodzakelijk, waarbij bovendien de vertrouwelijke behandeling van dopingzaken aanmerkelijk beter gewaarborgd is dan binnen een bond gewoonlijk het geval kan zijn.
- Ook betrekkelijk globale aanwijzingen en verdenkingen van dopinggebruik volstaan voor het nemen van stappen c.q. het inschakelen van een antidopingorganisatie, waarna via gerichte dopingcontroles en andere acties geprobeerd zal worden om het gebruik te bewijzen of de verdenking te weerleggen.
- De rol die sportbonden bij (mogelijk) dopinggebruik moeten spelen valt in drie delen uiteen, namelijk 1. doorgeven van de beschikbare gegevens (aanwijzingen, verdenkingen) aan een antidopingorganisatie, 2. formeel aangifte doen van een dopingovertreding bij het bevoegde tuchtorgaan als het dopinggebruik bewezen is (door de bond of de antidopingorganisatie), en 3. het verstrekken van informatie en bieden van begeleiding aan een sporter die in een tuchtprocedure betrokken wordt. Het verdient zeer sterke aanbeveling deze drie functies bij verschillende personen binnen de bond neer te leggen.
- Beëindiging van een topsportcarrière is geen reden om af te zien van verder onderzoek en/of verdere vervolging van (mogelijke) dopingovertreders. De ervaring leert dat veel gestopte sporters op een later moment toch weer terugkeren (zoals ook in dit geval gebeurd is), en ook als dat niet het geval is, blijven ex-topsporters meestal betrokken bij de sport, bijvoorbeeld als coach, sparringpartner of adviseur. Bovendien wordt het belang van (mogelijk) benadeelde collega-sporters ook na de beëindiging van een carrière gediend met het alsnog onderzoeken en vervolgen van dopingovertredingen.

BIJLAGE 1

Bijlage e-mail Vroemen

Van: Simon.Vroemen@Shell.com [mailto:Simon.Vroemen@Shell.com]

Verzonden: dinsdag 23 januari 2007 11:09

Aan: slootbeek@planet.nl; Ellen van Langen; sylvia.barlag@nl.thalesgroup.com

CC: barlag@xs4all.nl

Onderwerp: Gang van zaken Goteborg (vertrouwelijk)

Urgentie: Hoog

Gevoeligheid: Privé

Beste KNAU bestuursleden,

zoals jullie weten heb ik in Goteborg en daarna een moeilijke periode doorgemaakt na mijn uitschakeling door ziekte. De reden van de ziekte zal nooit geheel te achterhalen zijn maar mijn eigen vermoeden is dat het wellicht waarschijnlijker is dat er iets mis gegaan is met het herstel infuus dan met het eten, maar weten zul je het nooit. Ik realiseer me dat de gang van zaken niet alleen voor mijzelf moeilijk was, maar ook voor de begeleiding om de Nederlandse ploeg heen en ook voor bestuursleden. Met deze email wil ik jullie op de hoogte brengen van het feit dat ik me wel degelijk realiseer dat ik niet alleen gestaan heb in mijn verdriet maar ook in mijn zorgen. En dat ik het betreure dat mensen waaronder jullie zichzelf eventueel onbeantwoorde vragen hebben moeten stellen.

Hoewel ik niet de hele zaak terug wil oprakelen toch even kort de reden van mijn keuzes. Pas sinds ik (geheel in open communicatie met bondscoach en bondsarts) mijn herstel middels een glucose en vitamine infuus bevorderd heb (sinds 2002) ben ik in staat geweest om goede finales te lopen na de inspanning van een kwalificatie. Hoewel Peter Vergouwen zelf niet gelooft in het nut heb ik hem wel altijd in kennis gesteld en hebben we in Athene 2004 zelfs met de hele Nederlandse ploeg (MiLa) gebruik gemaakt van deze herstelmethode onder leiding van NOC*NSF arts Tjeerd de Vries. Juist de openheid eromheen was voor mij belangrijk om niet geassocieerd te worden met verboden praktijken. Gelukkig heb ik in mijn gehele carrière kunnen blijven afzien van enig verboden middel waardoor ik met trots kan terug kijken op wat ik gepresteerd heb.

In mijn laatste jaar heeft de IAAF geprobeerd allerlei praktijken aan banden te leggen. Naast de zuurstofent (uiteindelijk toch weer niet verboden) heeft men ook regels opgesteld om het gebruik van infusen te limiteren tot gevallen waar een medische noodzaak is. Dit bracht mijn ethische normen aan het wankelen, immers iets wat verboden is doe ik niet, maar ik realiseerde me ook dat ik wellicht weer slecht zou herstellen als ik het niet meer kon doen. Zoals zo vaak bij de IAAF is de regel omtrent infusen echter een wassen neus want bij navraag kan ook het niet-hersteld aan de start van een volgende wedstrijd medisch als ongezond bestempeld worden en dus is een medische noodzak een volledig subjectieve kwestie waartegen IAAF niet kan optreden. Voor mij was dit als 122 rijden op de snelweg en derhalve heb ik gemeend om in mijn laatste jaar niet radicaal van koers te veranderen.

De KNAU heeft in mijn ogen bewonderenswaardig correct gehandeld door een en ander niet op het toernooi zelf in de grote publiciteit te brengen, hetgeen namelijk de prestaties van andere atleten negatief had kunnen beïnvloeden. Bram Som's gouden medaille toont aan dat dit niet gebeurd is. Achteraf gezien heb ik hoogstens betreurt dat de procedures intern blijkbaar zo zijn dat, wanneer Peter Vergouwen een gesprek met mij gehad heeft, er toch een reeks van meer dan 10 mensen ingelicht moet worden over iets wat in mijn optiek medisch geheim zou moeten zijn. Ik ben er inmiddels van overtuigd dat het aantal mensen dat de eventuele toedracht kent de 25 overstegen is, iets wat nooit de bedoeling kan zijn van een medisch vertrouwelijke zaak. Ook toen ikzelf ziek op mijn hotelkamer lag resulteerde dit in een enorm aantal mensen dat mijn kamer in en uit moest ook terwijl Adrienne nog moest lopen. Ik geef jullie dan ook in overweging om dit soort zaken in de eerste en enige plaats in de toekomst bij de arts te laten en alleen indien de omstandigheden daartoe echt aanleiding geven een circuit van informatie verstrekking in te zetten. Dit ook ter bescherming van de reputatie van de KNAU.

Ik dank jullie hartelijk voor de uitstekende wijze waarop jullie omgegaan zijn met de zaak en met mij en hoop dat er in ieder geval, als die er al was, de kou uit de lucht is.

Simon